

Lonkkanivelen tähystys on kirurginen toimenpide, jonka avulla voidaan diagnosoida sekä tarvittaessa hoitaa niveliin liittyviä vaivoja sekä vaurioita. Lonkkanivelen tähystyksessä röntgenkuvattuun lonkkaniveleen viedään pieni kamera (artoskopi), jotta nivelestä saatavaa kuvaa voidaan katsella ja tutkia suurelta näytöltä. Tähystyksen avulla niveleen voidaan viedä erilaisia äärimmäisen pieniä välineitä leikkaamista varten.

TIETOA LONKKANIVELLEN TÄHYSTYKSESTÄ

Lonkkanivelen tähystysleikkauksia on tehty 1970-luvun puolesta välistä alkaen, mutta menetelmän varsinainen kehitys alkoi 2000-luvun alussa. Lonkkanivelen tähystysleikkaus on jonkin verran harvinaisempi toimenpide kuin polven tai olkanivelen tähystysleikkaus.

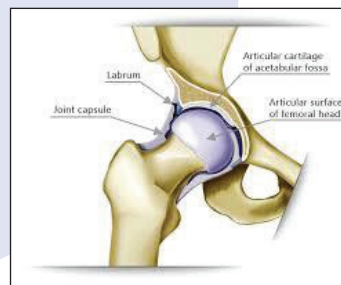

Piirros 1. Lonkkanivelen artroskopia

Lonkkanivel:

- ▶ reisiluun pää kiinnittyy lonkkamaljaan (lantion osa, latinankielinen nimi *acetabulum*);
- ▶ lonkkamaljan reunassa on rustomainen reunus, joka tunnetaan nimellä *labrum*;
- ▶ niveltä ympäröivät sidekudoskimput eli ligamentit;

- ▶ ligamentit puolestaan muodostavat nivelpussin, jonka sisin kerros on ohut, nivelnestettä tuottava nivelkalvo. Nivelpussi auttaa reisiluun päätä kiinnittymään lonkkamaljaan.

Piirros 2. Lonkkanivelen rakenne

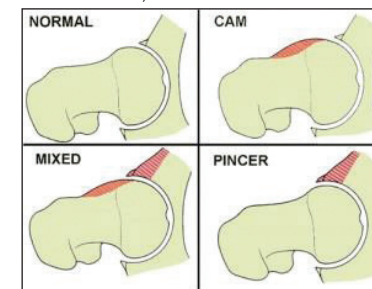
NIVELLEN TÄHYSTYSLEIKKAUKSEN PERUSTEET

Silloin kun perinteisistä hoitokeinoista (rasituksen vähentäminen, tulehdusta vähentävä lääkitys, nivelten pistoshoidot, fysioterapia jne.) ei ole ollut apua, lääkäri voi suositella potilaalle nivelen tähystysleikkausta.

Lonkkanivelen tähystysleikkauksessa:

- ▶ voidaan poistaa ns. irtopalat (yleensä luuta ja rustoa);
- ▶ hoitaa paikallisia rustovaurioita;
- ▶ hoitaa labrumin vaurioita;
- ▶ poistaa luuliikoja ja luiden epämuodostumia (esim. *lonkkanivelen ahtauman eli CAM-oireyhtymän* osalta) ja hoitaa reisiluun ja lonkkamaljan ahtaumia (FAI-syndrooma);
- ▶ hoitaa nivelen sisäisen ligamentin (*ligamentum teres*) vaurioita;
- ▶ huuhdella tulehtuneita lonkkaniveliä sekä ottaa kudoksenäytteitä (biopsia);

- ▶ hoitaa niveltä ympäröivien jänteiden vaurioita (esim. lonkan koukistajalihaksen jänteiden krooninen tendiitti).

Piirros 3. Femoroacetabulaarisen pinneoireyhtymän tyypit

LEIKKAUSTA EDELTÄVÄT TUTKIMUKSET

Ennen lonkkanivelen tähystysleikkausta tehdään useita tarpeellisia tutkimuksia, joista yleisimpiä ovat:

- ▶ kliiniset ja toiminnalliset tutkimukset (liikeratojen ja kivun määrittely erilaisten aktiivisten ja passiivisten liikkeiden aikana);
- ▶ pieni verenkuva ja biokemialliset veriarvot;
- ▶ röntgenkuvat;
- ▶ ultraäänitutkimus;
- ▶ tietokonetomografia.

TÄHYSTYSLEIKKAUS

Lonkkanivelen tähystysleikkaus on yleensä päiväkirurginen toimenpide, eli potilas saapuu sairaalaan aamulla ja pääsee kotiin muutaman tunnin kuluessa leikkauksesta sen jälkeen, kun hoitava lääkäri on tutkinut potilaan ja antanut hänelle kotihoito-ohjeet sekä otteen sairauskertomuksesta.